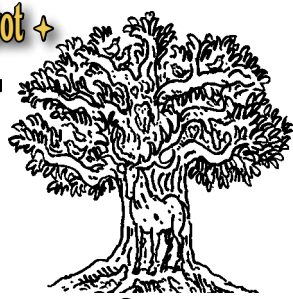

LITERÁRNY

35 – 36

2025

TÝŽDENNÍK

Slovo Slovákom súciim na slovo...

PAVOL DINKA

Na našom nedávnom spisovateľskom sneme sme sa popri iných otázkach (personálnych a majetkovoprávných) zaoberali aj tým, ako uchopiť literárne a básnické slovo, aby bolo pre čitateľa čo najpríťažlivejšie. V tejto súvislosti som si spomenul na myšlienku ELIASA CANETTIHO, nositeľa Nobelovej ceny za literatúru: „*Spisovateľ musí pozorne načúvať ľuďom, aby sa počuté zachovalo v pôvodnej podobe, a nie ako dajaký paškvil.*“ Ano, musíme načúvať iným a ich slová pretaviť do umeleckých obrazov, vytvárať živé metafory a žijúce te- lá, z ktorých žil môže čerpať ktokoľvek. Zároveň je dôležité pýtať sa sám seba, aké slovo, aký rytmus priliehajú k tomu, čo poznám. Bez správnych slov, bez dl- hej praxe v ich kombinovaní sa nezrodí nič živé a skutočné. Literárna pravda je pravda, ktorá sála výhradne z dobre po- užitého slova a vytvára sa v slovách, kto- ré ju formulujú. V onom procese tvorby je nevyhnutná transcendencia do imagi- nárneho sveta, pravdiviejšieho ako realita; fikcia v ozajstnej literatúre je totiž až zni- čujúco úprimná, presvedčivá, neznesiteľ- ne dôveryhodná – každé klamstvo sa au- torovi škaredo vypomstí.

Plne si to uvedomujeme aj v našom Spolku slovenských spisovateľov (SSS) – je to jeden z hlavných dôvodov, prečo sme si predsavzali, lepšie povedané, v uznese- ní sami seba zaviazali dôrazne vystupovať proti komercializácii kultúry, organizovať vydateľskú a publikačnú činnosť tak, aby sa zabezpečila čo najširšia názorová a umelecká pluralita, vytvárať dôstojnej- šie, morálne aj hmotne primerané pod- mienky na prácu našich tvorcov, spolupra- cováť s ostatnými spisovateľskými orga- nizáciami a so všetkými slovenskými spi- sovateľmi, aktívne sa zúčastňovať na vy- hľadávaní mladých talentov a na ich pos- tupnom začlenení do literárneho života.

Pravda, tvorba ide ruka v ruke s osob- nou angažovanosťou spisovateľa, ktorá by mala patriť v dnešných časoch k jeho kaž- dodennej spoločenskej výbave! Musíme totiž reflektovať jednu zásadnú vec: Lite- ratúra odzrkadľujúca našu súčasnosť sí- ce nepochybne vplyva na myslenie ľudí, na ich postoje, hodnotovú orientáciu, ale nie je v jej silách formovať človeka takpo- vediac in medias res, bezprostredne, aktuálne, povedzme aj akútne, lebo niekedy rezonuje, nie vlastnou vinou, akoby s od- stupom času, ako hlavný orientačný a zá- chytný bod pre historikov a politológov na správne triedenie a zaraďovanie fak- tov do súvislosti – najmä však vtedy, keď filozofia a ostatné spoločenské vedy ne- vedia, kam z konopí. A preto, vychádza- júc z dnešných zložitých spoločenských a medziľudských vzťahov, narastajúceho odcudzenia, prevratných zmien usilujú- cich sa svojím chvatom dobehnúť nebo- daj rýchlosť svetla, z hrozieb posthumán- nej budúcnosti a kyborgov, nastáva čas, keď sa spisovateľ musí stať každodenným racionálnym, zdôrazňujem racionál- nym (samo kritické myslenie nestačí) kri- tikom udalostí vokol seba a vo svete a zá- rovnaj žalobcom samého seba, bez akých- koľvek skrytých a zastieraných hmotár- skych postojov a materiálnej vypočítavos- ti. Už i z tých dôvodov, že recipient chce krátke a rýchle informácie a navyše si žia- da ich rýchle vysvetlenie. A nielen od no- vinárov a ich profesionálnej povrchnosti, ale aj od tých, ktorých pokladá – do väč- šej či menšej miery – za svedomie náro- da. Pravda, ak to ešte vôbec platí. Môže- me my spisovatelia mlčať nad tým, čím nás zahľecujú či skôr pohlcujú progresivi- tické maniere a mainstream? Môžeme sa pozeráť z literárneho zápecia na to, čo sa odohráva vokol nás – na spoločenskú bar- barbarizáciu, deštrukciu kultúrnych hodnôt a splotšovanie jazyka? Môžeme sa uza- vrieť do slonovinovej, nepriedušne izo- lovanej, úzko tvorivo špecifikovanej veže?

Určite nie! Bolo by to povrchné a zba- belé. Aj preto dávame a chceme dávať v *Literárnom týždenníku* priestor všet- kým, ktorým leží na srdci ďalšie auten- tické (nie kozmopolitné opičenie) napre- dovanie našej spoločnosti a v neposled- nom rade i rozvoj a skvalitňovanie pô- vodnej slovenskej a prekladovej literatúry. K tomuto ušľachtilemu cieľu privoláva- me všetkých „Slovákov súciim na slovo“...

Spisovatelia literatúry faktu sa stretli tento rok v Novom Meste nad Váhom, kde sa odovzdávali Národné ceny Vojtecha Zamarovského za rok 2024 (REPORTÁŽ). Str. 11

K okružnému jubileu historika fotografie, spisovateľa literatúry faktu, novinára, reportéra a redaktora MARIÁNA PAUERA. V strede jeho fotografia Atomium (VIZUÁLNE UMENIE). Str. 7

Rudolf Dobiáš: *Ako sme to zvládli* (RECEN- ZIA). Str. 12

UZNESENIE Členského zhromaždenia Spolku slovenských spisovateľov zo dňa 29. septembra 2025 v bývalom V-klube na Nám. SNP v Bratislave

Členské zhromaždenie Spolku slovenských spisovateľov schvaľuje:

Program Členského zhromaždenia Spolku slovenských spisovateľov 2025

1. otvorenie Členského zhromažde- nia SSS (ďalej ČZ SSS):

a) zvučka SSS; informácia o poč- te riadnych členov SSS a o uznáša- niaschopnosti ČZ SSS podľa Stanov SSS (keby sa v určenom čase nepre- zentoval dostatočný počet riadnych členov SSS, oficiálny začiatok sa uskutoční podľa Stanov SSS po pol- hodine);

b) privítanie účastníkov ČZ SSS – riadnych členov SSS; privítanie čes- tých, mimoriadnych členov SSS a po- zvaných hostí; vzdanie úcty zosnulým členom SSS;

2. schválenie pracovného predse- dníctva ČZ SSS, zapisovateľa, overova- teľov, rokovacieho a volebného poriad- ku, voľba členov mandátovej, volebnej a návrhovej komisie ČZ SSS;

3. správa o činnosti, plne- ní programového vyhlásenia a zá- verov predchádzajúceho riadneho ČZ SSS (15. 7. 2021) a mimoriadneho ČZ SSS (20. 1. 2025) a správa o hos- podárení SSS;

4. správa Kontrolnej komisie SSS (KK SSS);

5. správa o riešení majetkovopráv- ných otázok spojených s nehnuteľným majetkom SSS podľa Stanov SSS a ná- vrh na rozhodnutie o konečnom majet- kovom riešení;

6. správa Komisie na komplexnú novelizáciu Stanov SSS a schválenie zmien v Stanovách SSS;

7. diskusia (i k jednotlivým bodom rokovania); návrhy, námety do uzne- senia a záverov ČZ SSS 2025 vrátane ná- vrhu činnosti Spolku slovenských spi- sovateľov na budúce volebné obdobie;

8. správa mandátovej komisie a správa volebnej komisie ČZ SSS;

9. voľba predsedu SSS, členov Predstavenstva SSS a Kontrolnej ko- misie SSS;

10. vyhlásenie výsledkov volieb vo- lebnou komisiou ČZ SSS;

11. správa návrhovej komisie, jej odporúčania k návrhom záverov a uznesení ČZ SSS;

12. schválenie uznesenia a záverov Členského zhromaždenia SSS 2025.

UZNESENIA

ČLENSKÉ ZHROMAŽDENIE SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV:

1. ČZ SSS konštatuje, že riadne ČZ SSS z 29. septembra 2025 v Brati- slave je uznášaniaschopné, keďže pod-

ľa Hlavy IV. Orgány Spolku slovenských spisovateľov, písmena A) Členské zhro- maždenie, bod 4 platných Stanov Spolku „Členské zhromaždenie je uznášanias- schopné, ak sa na jeho schôdzi zúčastní viac ako polovica riadnych členov Spol- ku. Ak sa v určenom čase neprezentu- je dostatočný počet riadnych členov Spolku, odkladá sa začiatok schôdze členského zhromaždenia o polhodi- nu. Po tejto tzv. čakacej lehote je člen- ské zhromaždenie uznášaniaschopné za podmienky, že je prítomná najmenej jedna pätina riadnych členov Spolku“, a keďže podľa správy mandátovej komisie ČZ SSS sa po tzv. čakacej polhodi- ne na ČZ SSS 29. septembra 2025 v Brati- slave zúčastnilo 94 riadnych členov SSS, podpísaných na prezenčnej listi- ne, čo je z celkového počtu 354 riad- ných členov účasť viac ako jedna pä- tina riadnych členov SSS (cca 26,55 % riadnych členov SSS).

2. ČZ SSS

a) schvaľuje:

pracovné predsedníctvo v zložení: DUŠAN MIKOLAJ, ŠTEFAN CIF- RA, PETER MIŠÁK, PAVOL DIN- KA, JANA BORGUEOVÁ, MARGI- TA IVANIČKOVÁ, JAROSLAV REZ- NÍK, ROMAN MICHELKO;

– ako zapisovateľa ŠTEFANA CIF- RU, overovateľov zápisnice PAVLA DINKU a PETRA MIŠÁKA;

– ako členov mandátovej komi- sie: EVA SISKOVÁ (predsedníčka), MARTINA VLADA, ŠTEFANA CIF- RU, tajomníka SSS;

– ako členov volebnej komisie: MI- LANA IGORA CHOŤOVÁ (predse- da), LENU RIEČANSKÚ, SLAVOMÍ- RU OČENAŠOVÚ-ŠTRBOVÚ, PAV- LA TOMAŠOVIČA, MARGITU IYA- NIČKOVÚ, ŠTEFANA GARDONA- -KASTÝLSKEHO;

– ako členov návrhovej komisie: ŠTEFANA CIFRU (zapisovateľa, pred- sedu), PAVLA DINKU, ŠTEFANA MARTINKOVIČA, ROMANA MI- CHELKA, DUŠANA MIKOLAJA, PETRA MIŠÁKA, PAVLA TOMAŠO- VIČA, MARTINA VLADIKA;

b) berie na vedomie, že členské zhromaždenie v súlade so Stanova- mi SSS povedie DUŠAN MIKOLAJ a v rozsahu jeho poverenia ŠTEFAN CIFRA a PETER MIŠÁK.

3. ČZ SSS schvaľuje:

a) Správu o činnosti, plne- ní programového vyhlásenia a zá- verov predchádzajúceho riadneho ČZ SSS (15. 7. 2021) a mimoriadneho ČZ SSS (20. 1. 2025), správu o hos- podárení SSS a o ďalších úlohách SSS – predniesol ŠTEFAN CIFRA – a to, že úplná správa bude zverejnená

Pokračovanie na s. 3 ➡➡➡

e-mail: literarny.tyzdennik@gmail.com,
www.literarny-tyzdennik.sk

9 770862 599004 35